

presoners de l'aigua

Josep Lluís Roig Sala

PERSONATGES:

HOME 1

DONA 1

DONA 2

XIQUETA

HOME 2

PRIMER ACTE

De nit. Arena pel terra i un poc de vent. És nit intensa i només il·lumina l'escena una foguera al mig i, pels seus voltants, un parell de caixons de fusta on poder asseure's. És de nit i comença el fred. No és un vent gèlid, encara, però ho serà en un mes o dos com a màxim. Un home d'edat mitjana, indefinida, cansat no pel treball físic sinó per la desesperació en calma, s'acosta al foc cobert per una manta i s'hi escalfa uns instants. No s'asseu però parla en veu alta i fatigada, com si parlara a la sorra del terra, mentre es frega les mans i se les passa per la cara.

HOME 1: Me'n vaig. Me n'he estat anant sempre, fet i fet. No puc quedar-me més.

DONA 1: Fugir. Aquesta és la paraula. Sempre ens fa por dir les coses pel seu nom i jo no sóc valenta però quan la merda t'ofega és merda el que t'ofega i per més que li digues adob o material per al reciclatge segueix sent merda. Merda a les mans i a la boca i al cervell i no tenim ni aigua dolça per rentar-nos. Mira, si no, al teu voltant.

HOME 1: No t'havia vist, germana.

Ho ha dit sense girar-se però ara ho fa a poc a poc, lentament, sense acabar el moviment del tot. Només el cap i les espatlles per veure-la asseguda a terra, en un cantó, allunyada del foc, com si tota la vida haguera estat a la penombra. Va coberta, també, fins al cap per una manta de manera que només se li pot vore la cara. Està asseguda d'esquena a la foguera, d'esquena a ell, d'esquena a tot i mira cap al cel.

L'home s'asseu a sobre un dels caixons, de cara al foc però a ella la veu de biaix. Li parla al foc.

HOME 1: No t'havia vist i no volia que ho escoltares. Encara que sé massa bé que ho sabies. I espere que vindràs, tu també. No ens podem quedar. Ja saps que prompte els atacaran i que nosaltres serem culpables per més que tu i jo parlem en aquesta nit; ja ho saps massa. *Hi ha una breu pausa, intensa. S'alça i, sense canviar de lloc, es torna a asseure de cara a ella. Què mires, si no hi ha ni estrelles, aquesta nit?*

DONA 1: Espere els projectils, els avions, les bombes teledirigides sobre els culpables.

HOME 1: Ja ho saps, que nosaltres som culpables. Tan culpables com els indis a Amèrica, com els boiximans a Àfrica, com els jueus a Europa, com els palestins a... Per a què vols que continue?

DONA 1: Si fóres una enciclopèdia podries estar-t'hi tota la nit però la memòria de l'home és humana: limitada, falsejada, oblidadissa... Afortunadament, perquè així tampoc hi caben totes les pròpies desgràcies.

HOME 1: Acosta't, vine. Hi ha massa núvols i per més que mires no els travessaràs. Gelar-te no és cap remei per la desgràcia. *Ell li fa espai al mateix caixó on és assegut: una caixa de fusta rectangular d'alguna organització humanitària. Ella s'hi acosta mentre mira el terra i aprofita l'espai que li ha deixat. L'HOME li passa el braç per l'esquena i després el retira. Hi ha un silenci espès. Mentre esperen que es trenque, miren el foc i li llencen mínims branquillons.*

DONA 1: Com no s'aclaresquen els núvols demà l'avió no ens llençarà res. Són còmodes, ells, i no volen arriscar-se. I ací, al campament, gairebé no queda gens de menjar.

HOME 1: Un tros de pa, he menjat avui. Però no em queixe. Queixar-se no serveix de res. Només aprofita per a que et facen callar a colps.

DONA 1: Estic desperta de fam. De vegades sembla que t'hi vas a acostumar però després torna més salvatge. I et fa pensar. I una merda...

HOME 1: També t'hi deu fer pensar la manca de menjar...

DONA 1: Només em faltaven les brometes! *Però l'expressió és desapassionada, desencisada.* És ben cert: la fam et fa pensar. I de nit, quan la son no ve per tantes coses, de nit és terrible. M'estime molt més l'insilenci del dia, el soroll dels xiquets amunt i

avall. De nit dormen, els xiquets. *S'alça i camina uns passos cap a la fosca però torna a prop del foc. Mira el cel en silenci i continua.*

Algunes vegades, de tant en tant, es senten els xiquets, per la nit. Ploren perquè estan malalts. O perquè no poden saber on són. Ja sé que tu els sents i ho saps, ja sé que vols marxar per això, anar-te'n d'ací perquè açò és com la mort. Però una mort que, en lloc de ser silenci i pau, és insilenci i guerra.

HOME 1: Insilenci... Quina paraula!

DONA 1: És la paraula perfecta per a l'oblit. Exactament com quan arriben els helicòpters: hi ha tant soroll i tanta sorra pels ulls que ni la fam no sents. És allò més perfecte quan saps que no hi ha cap eixida.

HOME 1: Tenies ganes de parlar...

DONA 1: Parlar també entreté la fam i alguns pensaments. Mentre xarres no escoltes el cos i aprofites per aclarir idees. Els sentiments deixen de ser una massa que arrapa per dins quan els fas presoners del mots. La paraula és el millor exorcisme. "No tingues por", em deia la mare quan les bombes. Jo tenia cinc o sis anys i sentia que no em podien tocar, les bombes.

No tinc fills i ara no tinc ningú per fer-li oblidar la fam o la por. Podria. Estic en plena edat però no sabem on és ell i encara que tornara per a què perpetuar aquesta cadena de víctimes i botxins. Quan ens exterminen, ja ningú de nosaltres no voldrà venjança.

HOME 1: Però n'hi haurà d'altres. Altres pobles, altres races, altres persones. Sempre hi haurà diferències. El problema, tanmateix, no són les diferències. No sé quin és el problema. *S'alça, recull un parell de troncs i els afegeix al foc. Els dos, dempeus, immòbils, miren les flames.*

DONA 1: Avui encara han menjat els xiquets. Tot per a ells. Són el futur. Són la futura venjança, són la futura por, són el futur hipotètic miracle. Però quin miracle ha de

passar, quin cony de miracle! Si s'alimenten amb fam mai en tindran prou, després. Si s'alimenten amb odi...

HOME 1: Encara és pitjor la por que l'odi. L'odi com a mínim t'obliga a mirar endavant, a sobreviure.

DONA 1: L'odi només alimenta l'odi. És una planta terrible, que no en deixa créixer cap més al seu voltant. I no tenen raó els que el fan créixer. Preferesc que te'n vages a vore't amb un fusell al braç per a lluitar contra l'enemic. L'enemic... Però qui és l'enemic? Podria ser jo, el teu enemic. Em mataries, aleshores?

L'home mira el cel, mig d'esquena a ella.

HOME 1: Si plou demà no vindrà l'avió i no hi haurà menjar ni per als xiquets. I no me'n podré anar. Sense queviures no puc fugir d'ací.

DONA 1: Si comencen els bombardejos abans que te'n vages difícilment podràs creuar la frontera.

HOME 1: Esperaran que els núvols passen. Amb la tempesta no tindrien bones imatges per la televisió i una guerra sempre assegura audiència. Tu has vist alguna càmera per ací?

DONA 1: Quan encara teníem casa bé que la miràvem, la televisió. Eren tan quotidians, els conflictes, a les notícies, i tan espectaculars que no podíem imaginar aquest sofriment terrible, sord i callat. Ara som bruts i pobres: hem perdut la veu.

HOME 1: Doncs tu bé que la gastes.

DONA 1, *mentre s'asseu*: Tu i jo i tots els que som ací dins som la mateixa cosa: una única carn que pateix, odia i desitja. Si alguna vegada abandonem aquest camp, tot serà oblit.

Silenci. L'HOME recull un grapat de sorra i l'olora, el mira, el deixa caure d'una mà cap a l'altra com si comptara el temps, com si comptara la vida, com si la vida fóra un

gegant que ens passa d'una mà cap a l'altra per entretenir-se i, quan se'n cansa, ens llença a terra o ens esclafa. Com si la vida fóra com la vida.

Quan, en el traspàs, es queda sense arena a les mans, se les espolsa i, després, se les olora.

HOME 1: Aquesta és l'olor de la vida: no som res. I prou. Ni merda som, que diries tu.

DONA 1: Quan ja no queda esperança poc importa el vocabulari.

HOME 1: Sempre en queda, d'esperança. Fins i tot quan no en queda. De vegades he tingut la impressió que si continuara caminant travessaria els murs. Però no sé si podria resistir el dolor. O si aquest seria tan gran que voldria morir-me, que em caldria morir-me.

DONA 1: Sí que començaran l'atac aquesta nit. És el moment ideal i tu ho saps massa bé. De la mateixa manera que saps que no pots travessar una paret i que seria un miracle travessar un camp de mines.

S'alcen, es mouen, estiren una mica els músculs per desentumir-se. En un moment en què li dóna l'esquena, ella pregunta.

DONA 1: Et vas alegrar quan allò de l'atemptat? Vull dir tot i saber que ells ens han putejat tant com els ha donat la gana.

La mira. Dibuixa a terra una esperança que no existeix, una esperança que esborrarà el vent, que esborrarà la vida. I la seua veu és tan trista com una caiguda fins al fons d'on no hi ha fons. Però la mira fixament per a respondre. No li defuig la mirada.

HOME 1: És complicat i ho saps. Em vaig alegrar en abstracte. I és l'alegria més amarga que mai he pogut sentir. És una alegria on cada gota de sang escampada cremada devorada escampava cremava i devorava les meues entranyes. És una alegria de la que voldria morir-me. És una alegria que potser ens fa culpables.

Lamente cadascun dels morts i a cadascun els busque un nom i un cognom per sentir més pietat i més dolor. Lamente cadascuna de les mortes i a cadascuna els busque un nom i un cognom per sentir més pietat i més dolor. Patesc per cadascun dels infants que han mort i busque en el meu interior el dolor de les seues mares. Patesc per cadascun dels infants que han mort i busque en el meu interior el dolor dels seus pares.

Per cada mil·límetre d'aquella alegria amarga que vaig sentir ara sofrec quilòmetres de dolor humà. Si és que la humanitat existeix.

DONA 1: No hi ha cap crim que meresca el càstig d'innocents. No hi ha cap crim que meresca la mort d'una persona engendrada i nascuda. Els seus morts i els nostres són iguals i mereixen la mateixa llàstima, el mateix plor, la mateixa decisió per evitar que se'n produeixen de nou. No la mateixa venjança.

HOME 1: Creus que sóc realment culpable?

DONA 1: L'única culpa nostra és la desesperació.

HOME1: Per això me n'he d'anar. Quan els dos bàndols decideixen que la solució és la violència costa molt quedar-se i ser innocent, ser neutral i que els teus propis amics no t'assenyalen com a culpable. Quan els dos bàndols esclaten en ira no queda lloc per al diàleg, no queda lloc per al pensament, no queda lloc per les persones. És precís que me'n vaja.

Torna, de nou, un silenci intens. Tan intens que s'hi senten les flames. Tan intens que només pot ésser breu.

HOME 1: I tu, te'n vas alegrar?

DONA 1: *Pren una rama i la llença al foc.* Ja ho saps i ja t'ho he dit: si no hi haguera mort ningú potser sí. No ho sé. Aquesta angoixa on habitem en forma de campament, brutícia i fam, ens converteix en refugiats: ja no som persones. És impossible que et traguen cada dia bocins de dignitat i voler que et comportes com si mai haguera passat

res. No poden pretendre que ens adonem indiferents de la nostra indignitat enfront de la seua riquesa. No me'n vaig alegrar. El que no sé és quants anys cal estar ací, en aquest camp de refugiats, per poder alegrar-se'n. Si tot es redueix a això o si, malgrat tot, encara queda una mínima escletxa, algun mínim badall per on poder introduir un poc de seny.

No me'n vaig alegrar i el que més pànic em fa és que haguera pogut. No me'n vaig alegrar i crec que continuar l'espiral de morts només fa créixer l'huracà. Però també m'interroge, em pregunta, què faria jo si tu fores un dels morts. Si seria capaç de pensar, de raonar, de tenir trellat.

No me'n vaig alegrar i espere no alegrar-me'n mai.

Calla. L'HOME l'abraça com per protegir-la. Es senten uns trons llunyans i secs. Uns trons que tant poden ser de tempesta intensa de tardor com l'espetec dels canons, l'esclat de les bombes, el clam de la mort que sap on trobarà moltes preses fresques.

DONA 1: Creus que haurà començat ja la venjança?

HOME 1: He de reconèixer que des de sempre saps clavar la paraula exacta en molts moments. Venjança: una vegada comencen a matar, quina diferència hi haurà entre els morts que vengen i els que creen?

Saps massa bé que no ho puc suportar més, que me n'he d'anar. Però no tinc menjar ni vehicle ni... I si aquests trons que de tant en tant se senten en són l'inici, cada vegada serà més difícil escapar de l'infern, d'aquest purgatori que és a punt de convertir-se en infern.

DONA 1: Un purgatori sense pecats per purgar... És lògic que després la gent cometa els pecats pels quals ja ha estat castigada.

No sé si són trons o no. És massa lluny. Però ja ho sabrem.

HOME 1: Tinc un visat i un passatge. Em van avisar ahir. I una feina de professor que m'espera lluny d'ací.

DONA 1: Ja has dit que sí?

HOME 1: Me n'havia d'anar; ja ho saps, merda!

Silenci.

Perdona, però és com si volgueres que fóra culpable per fugir.

DONA 1: Fugir ho has dit tu ara. Tot i que de vegades també s'ha de ser valent per fugir, per evitar que les circumstàncies t'arrosseguen, per fer el bot i quedar-se al marge. Si te'n vas, ho entendre.

Comença a escoltar-se la remor llunyana d'un cotxe, d'un tot terreny. Les ràfegues de llum els il·luminen quan els revolts els són propicis. Tots dos miren, estranyats, en silenci, cap a l'origen del so i de la llum. Quan ja és immediat el soroll i la llum contínua, plantegen els seus dubtes.

DONA 1: Tens idea de qui pot ser? Tant l'exèrcit com les organitzacions humanitàries defugen la nit: la llum pròpia els converteix en blancs massa evidents. I en la foscor és encara més perillós conduir. És un suïcidi viatjar per aquestes carreteres inexistents.

HOME 1: Potser per això mateix han triat aquest moment. Ningú espera ja que ningú viatge de nit per aquest racó oblidat per tots. Oblidat per la llum, oblidat per la vida i que només espera que la mort se'n recorde d'ell.

El cotxe s'atura enfront d'ells. S'atura el motor però no la llum. Tots dos miren cap al jeep mentre es protegeixen els ulls. Retallada en negre pels fars se'ls acosta, àgil, una persona que ràpidament esdevé una persona jove, decidida i dona.

Al cap d'uns instants, uns moments petrificats, s'atura davant d'ells, amb els llums a l'esquena. Però, en adonar-se que juga amb massa avantatge il·luminatiu, canvia de

costat i la llum la besa de biaix. Té la bellesa de la decisió. La bellesa que dóna no haver renunciat encara a res. O a molt poques coses, encara.

Du un mapa a les mans i va vestida model explorador occidental.

DONA 2: Perdonin, però és que m'he perdut. Necessitaria saber on sóc ara. Vull dir si els anés bé d'ajudar-me... *El to és dubitatiu: no sap si l'entenen, no sap com reaccionaran, ells. Sóc periodista.*

HOME 1: *S'adreça ara directament cap a la dona.* Però qui és vosté? Què fa ací? O, millor dit, què collons fa ací?

DONA 2: *Lleugerament atabalada però cada vegada més segura.* No... Sí... El GPS que no funciona. *El mostra com per tractar de convèncer el breu públic, que potser està convençut d'avantmà o potser són tan escèptics com una pedra inamovible i, en qualsevol moment, es llençaran sobre ella com si fóra una espia.*

No sé si no va perquè s'ha espatllat o perquè ja han començat amb la guerra electrònica que sempre precedeix i acompanya les campanyes militars actuals. *El seu accent és tan lleugerament estranger que més bé sembla un habitat d'una altra comarca, de parla igual però diferent.*

HOME 1: Creus que ja ha començat la guerra? En saps alguna cosa?

DONA 1: Hem escoltat com trons per la banda de ponent.

DONA 2: Per on està el ponent? Vull dir sobre el mapa... *Davant les mirades dels dos, aclareix: És que no sé on sóc!*

La DONA 2 desplega el plànol, un plànol format per un sol full gran que, un cop s'ha desplegat una vegada, sempre costa tornar a la situació inicial. Els tres s'hi aboquen aprofitant la llum del vehicle.

DONA 1: A veure... Un moment...

HOME 1: Deixa'm a mi...

DONA 1: Si no vols que t'arree, deixa'm fer.

HOME 1: Sí senyora, desitja alguna cosa més la senyora?

DONA 1: *Cap a la DONA 2, sense fer-li cas al germà. Som ací. Assenyala un punt del mapa. És important que el mapa no determine una situació geogràfica concreta per al públic: tots els llocs són el mateix lloc, sota les mateixes circumstàncies. Tos els llocs poden passar del bell al terrible amb més facilitat que hom pot tenir un accident de cotxe: un receptacle que dóna sensació de seguretat i que, en un moment determinat, esdevé una trampa mortal.*

DONA 2: On és la capital...? A veure... Hauria d'anar per aquesta carretera...

DONA 1: Carretera! Però si no en queda cap! Ara, que com que no cal destruir allò que ja ha estat destruït possiblement siguen el lloc més segur per viatjar...

Es senten uns trons llunyans però secs. Els tres callen un moment. L'HOME 1 va cap al jeep i apaga els llums. Ella, per un moment, ha fet el gest com de començar a córrer cap a ell, com si temera que li anara a furtar alguna cosa però s'ho repensa i es queda com lleugerament avergonyida d'haver-ho imaginat.

HOME 1: No convé gens cridar l'atenció...I comença a llençar arena a sobre el foc. En la foscor més completa es veuen uns molt lleugers esclats de llum llunyana.

DONA 1: No són llamps... *Cap a la DONA2: Tens llum? Una llanterna o qualsevol cosa per l'estil?*

D'una altra butxaca se'n trau una de no excessivament gran. La DONA 1 la pren, gira una de les caixes de costat, i la posa a dintre. La pila il·lumina cap a l'interior però encara dóna prou llum com per a vore's.

Es nota que la DONA 2 és la més nerviosa dels tres. La certesa de la guerra, que ja era absolutament previsible, no els ha alleugerit de la tensió.

DONA 2: Crec que me n'hauria d'anar immediatament...

DONA 1: No arribaries enlloc: sense una carretera clara, sense poder-te orientar... No arribaries enlloc.

DONA 2: Potser sí. Però no em puc quedar aquí. Si em troben, prefereixo que ho facin al mig d'una carretera i explicar que he tingut un accident... Si em troben aquí... Ens van prohibir l'entrada als camps de refugiats, entre d'altres coses... La premsa informa del que la deixen informar. O, pitjor, del que volen que informi... No em puc quedar...

HOME 1: I jo tampoc. Si em portes amb tu, jo et faria de guia... Abans que arribara el dia ja seríem a la capital.

DONA 2: Per què m'hauria de fiar de tu?

HOME 1: Perquè és la millor solució per a tu. Perquè no tens cap altra possibilitat si no és anar-te'n enmig de la nit i esperar que et troben els soldats o els lladres o qui sap si algun altre animal.

DONA 1: Perquè és de fiar. Si aconseguix eixir d'ací, té feina en un altre país. Feina de professor, no et penses: el fet de ser ara pobres i miserables i d'anar bruts i mal vestits no ens ha tret la intel·ligència.

DONA 2: Crec que qualsevol persona en la meva situació s'hagués fet la mateixa pregunta. En veu alta o no.

També és cert que no us caldria esperar tant per a poder furta-me. I, la veritat, alguna cosa m'incita a confiar en vosaltres.

HOME 1: Espereu-vos ací un moment. En menys de cinc minuts torne. Vaig a pels trastos. *Es gira cap a la DONA 1.* Per cert, això de professor ja no té prestigi, només la bestialitat en té. Au!

Desapareix de l'escena amb rapidesa: és millor no fer esperar les oportunitats úniques.

No siga cosa que passen de llarg i després hom es queda amb el gest bocabadat del

viatger que, amb les maletes a la mà, no té cap lloc on acudir i ja ha perdut tots els trens i els hotels de la nit.

DONA 2: Penso que les ocasions s'han d'aprofitar. No havia de ser aquí però, ja que hi sóc, vaig a tirar unes quantes fotos. Si aconseguixo enviar-les al diari abans que tanquin l'edició em convertiran en una heroïna. *Va cap al vehicle. Es suposa que hi agafa la càmera. És tant el silenci que aviat es senten els clics de les fotos i, de tant en tant, un flaix. La DONA 1 remena, mentrestant, les brases del foc per a escalfar-se. Al cap d'un moment, s'escolta acostar-se la DONA 2 mentre parla per a ella però també per a l'altra.*

DONA 2: Al cap i a la fi, ser bona persona no significa ser ruc. O ser idealista no vol dir haver de renunciar a les possibilitats que t'ofereix la vida. *Apareix a l'escena i s'acosta a les brases. S'asseu a sobre el caixó que conté la llum.*

Potser la por i la foscor les fa sentir-se properes. Potser també, en altres circumstàncies, s'hagueren atret: els corrents de simpatia són una cosa etèria i capriciosa, de vegades. És evident que s'han caigut bé però que pensen que, donades les circumstàncies i la brevetat marcada de la visita, és millor procurar ser neutral. Malgrat això, hi ha un to de confiança en les paraules.

DONA 1: No hauries d'emprar el flaix... Per cert, com és que vas acceptar venir aquí. Vull dir, no et fa por?

DONA 2: Sí, sí, és clar. A veure, per on començo? A veure... mmm... Bé, sí, ja està: al diari volien enviar algú perquè sempre queda bé això de tenir un enviat especial en una zona de conflicte de moda... No van tenir cap voluntari... Vull dir que primer van temptar els seus periodistes i jo, que estava en pràctiques, me'n vaig assabentar de casualitat, per pura sort. I em va costar decidir-me anar a buscar el director. Vull dir que no volia semblar massa ambiciosa...

No sé per què et conto tot açò... *El seu accent és molt lleugerament estranger, a penes perceptible.* Però sí, potser sí, ben mirat, com puc explicar la meua presència aquí... Doncs això, crec que jo era de les poques persones que saben parlar aquesta llengua al meu país... Som tan orgullosos que ens costa mirar més enllà del... *Mentre s'assenyala el melic:* Com en dieu d'això?

DONA 1: Melic.

DONA 2: Doncs això, som tan orgullosos que ens costa mirar més enllà del melic, de parlar més enllà del melic, d'escoltar més enllà del melic. Va ser l'excusa perfecta... M'hi van enviar i aquesta és la meua gran oportunitat.

Fet i fet, si aconseguixo enviar aquestes fotos serà tot un punt... Tots els periodistes donem la mateixa informació perquè, a la pràctica, estem confinats als hotels. Per la nostra seguretat, diuen. Però així ens mantenen lluny del conflicte... Deixaran que veiem focs d'artifici per la nit i alguna imatge més que sigui espectacular i ens aviaran de nou cap a l'hotel.

DONA 1: Però què pot fer que una persona arrisque la seua vida per informar?

DONA 2: És una bona pregunta, però té moltes i moltes respostes. Suposo que és com practicar un esport de risc però amb ideals. Tots hem vist pel·lícules de periodistes contra el poder. Que per altra banda no tenen res a veure amb la realitat, en pràcticament cap dels casos. Però sempre queda aquesta mínima espurna d'esperança. Per què no he de poder ser jo l'elegida? *Es mira el rellotge però no diu res.*

DONA 1: No tardarà. No patesques, crec que ell encara té més ganes que tu d'arribar prompte.

DONA 2: Per què se'n vol anar?

DONA 1: Pel mateix que tu volies venir.

Hi ha un mínim silenci interrogant.

DONA 1: Per no matar la il·lusió. Ell sempre ha cregut en un futur millor i ara, ací, no és capaç de vore'l.

DONA 2: I tu et quedes?

DONA 1: La meua feina és ací. Si només es queden els radicals, quin país, quin món millor podrem fer?

DONA 2: Fins i tot si poses en perill la teva vida?

DONA 1: Tu ja has posat en perill la teua per un hipotètic ideal. Ja ho has dit: no podies venir ací. Per què has deixat l'hotel? Per què no t'has conformat, com tots els demés, a rebre el que els altres decideixen donar-te?

Es senten uns passos. La DONA 2 s'alça i se'n va cap a la zona més fosca però qui apareix és l'HOME 1. Porta un farcellet a l'esquena. El mostra i comenta:

HOME 1: No pesa gaire. *Com excusant-se.* Només és roba. No he volgut agafar cap llibre: així puc passar per un qualsevol. Segur que si em veuen un llibre al damunt em faran preguntes. A les armes mai no els ha agradat pensar. I si és en època de guerra, no vull ni imaginar-m'ho.

La DONA 2 ix de la foscor amb pas lent. Duu la càmera a les mans i es dirigeix cap a ells. Si la llum ho permetera, es voria que, als seus ulls, ha desaparegut el dubte i només hi queda determinació. Com si al seu cos ja no cabera la incertesa i ara la certesa fóra l'únic camí possible. Confia en els dos. No perquè no li quede cap més remei sinó perquè hi confia. Potser només perquè és lluny de l'hotel on sembla que estiga ple de voltors més pendents dels dòlars dels periodistes que de la informació. Potser perquè de vegades hi ha persones que ens són, de tan estranyes, estranyament properes. Potser més que un germà, que un amic. No per cap motiu específic, sinó perquè aquestes coses passen i són així. Potser perquè veu que, realment, té a l'abast una oportunitat única per fer-se un nom a l'ofici. Potser perquè s'imagina un hipotètic

possible premi. Potser perquè es veu com una ventafocs davant del príncep de les aventures i no hi vol renunciar.

DONA 2: *Amb determinació, cap als dos.* Poseu-vos asseguts a sobre de les caixes i us faré una foto: molt de campament però encara no hi ha aparegut cap persona... Encara diran que és un decorat!

Els dos germans es miren, arrossen les espatlles i fan de models improvisats sense cap queixa, fins i tot amb una certa alegria.

DONA 1: Així va bé?

La DONA 2 gira al voltant d'ells i els fa dues o tres fotos mentre intenten semblar naturals.

HOME 1: *Es mira el rellotge i parla apressat.* Hauríem d'eixir ja. No voldria que es fera de dia abans d'arribar. Quan es fa de dia, les coses es compliquen més encara. Hom esdevé presoner de la llum. Com en la nit els que no coneixen el camí i depenen dels fars: són presoners de la seua ceguesa. És com la calma d'aquell que sap el seu futur i no és terrible.

DONA 2: Em fascina com fins i tot en les circumstàncies més adverses sou capaços de llegir la vida com si fos un poema.

DONA 1: La vida és un poema. Bell, però terrible.

S'alça la DONA 1 i es dirigeix cap al seu germà. L'abraça amb força. S'abracen amb força mentre la DONA 2 mira cap a un altre costat, com avergonyida de contemplar una escena que no li correspon. Mira cap al terra, dibuixa jeroglífics d'impaciència amb els peus sobre l'arena. O de desfici. Desfici pel futur. Per si seria capaç de recórrer la seua vida amb els ulls closos, tancats per la certesa.

DONA 1: Au, vinga, allò que hages de fer, fes-ho ràpid.

HOME 1: Ja saps que la pressa no du enlloc.

DONA 1: Merda, va, amolla ja d'una volta.

HOME 1: Ja enyorava jo la parauleta dels collons.

DONA 1: Mira'l, el benparlat! Tan poètic com estaves!

HOME 1: No sé si tornaré, però estic segur que sobreviuràs, que vindràs a visitar-me.

DONA 1: Ves-te'n ja d'una puta vegada volta!... És que, collons, mira que em fas malparlar.

HOME 1: I a tu que t'agrada!

Ja ho ha dit mentre es separen. No amb un gest tràgic sinó amb la decisió d'un camí que hom coneix tan bé que el pot recórrer perfectament a les fosques. Es dirigeix cap al jeep amb el pas decidit, sense girar-se fins que és a punt de desaparèixer de l'escena. Llavors es dóna la volta un moment amb un sever gest d'adéu acompanyat de la paraula.

HOME 1: Adéu!

Es gira tan ràpid que la germana, que ha respost també amb un breu gest que es queda petrificat mentre ell desapareix de l'escena i puja al vehicle, no sap si ell l'ha vist.

DONA 1: Gairebé imperceptible. Adéu...

La DONA 2, que ha agafat la llanterna, també ha desaparegut de l'escena en direcció al tot terreny i ja se l'escolta però no se la veu.

DONA 2: Saps conduir? Vull dir... creus que és millor que tu que coneixes el terreny...?

La DONA 1 ha baixat el gest d'adéu. Es senten tancar les dues portes i engegar-se el motor. El cotxe fa una breu ràfega de llums per a allunyar-se ràpidament a les fosques.

La DONA 1, que ha restat plantada, immòbil, tota l'estona, queda a penes il·luminada pel lleu resplendor de les brases. Es gira i dirigeix cap al foc per llençar sorra a les brases fins que la foscor ompli completament l'escenari, que també abandona la DONA 1.

DONA 1: *Just quan és a punt de sortir. Parla per a ella.* Tan de bo tinguen prou combustible per arribar...

